

Det er oplagt, at så ringe forudsætninger er en dårlig ballast i en tid, hvor arbejdsløsheden er stor og ikke forsvinder lige med det samme. Alle erfaringer fra de kommuner, der gør en målrettet indsats for de enlige forsørgere, tyder på, at muligheden for gode resultater er stor.

Ifølge beslutningsforslaget skal det sociale udvalg iværksætte uddannelseshjælp, revalideringsforanstaltninger eller omskoling over for den enlige forsørger senest på det tidspunkt, hvor den enlige forsørger overgår fra forbigående kontanthjælp efter § 37, stk. 2, til hjælp efter § 37, stk. 4. Uddannelseshjælpen udmåles efter gældende regler, og i denne forbindelse må de sociale myndigheder gøres opmærksom på, at gældssanering kan være hensigtsmæssig ved overgangen til uddannelseshjælp.

Personer, der allerede har fået et tilbud om uddannelse m.v. efter § 42, bør under ændrede forhold dog ikke være berettiget til et nyt tilbud om uddannelse.

Personer, der modtager hjælp efter bistandslovens § 37 som supplement til arbejdsindkomst eller anden indkomst, skal være omfattet af den foreslåede ændring.

Den foreslåede bestemmelse indebærer som nævnt en pligt for de sociale udvalg til at tilbyde enlige forsørgere uddannelse, erhvervs-mæssig optræning eller omskoling. De pågældende kan dog afvise tilbuddet og herefter få hjælp efter de almindelige bestemmelser, dvs. overgå til hjælp efter § 37, stk. 4, efter 9 måneder. Forslaget anslås at koste det offentlige det første år ca. 30-50 mill. kr. og de efterfølgende år noget mindre.

Det økonomiske skøn hviler på en lang række usikre antagelser, herunder om hvor stor besparelsen vil være på hjælpen efter bistandslovens § 37.

Som et nødvendigt led i ændringen af praksis som følge af ændringen af § 42 og for at sikre, at de sociale udvalgs forpligtelse ikke gøres illusorisk, bør der gives denne gruppe bistandsklienter en særlig rådgivning og vejledning så hurtigt som muligt efter deres henvendelse på bistandskontoret om kontanthjælp. Herved kan man sikre, at de motiveres tilstrækkeligt forud for valget af uddannelse m.v. med deraf følgende større chance for, at uddannelsesforløbet falder heldigt ud.

I forbindelse med den særlige vejledning, socialministeren skal udsende i forbindelse med ændringen af § 42, bør der formentlig gøres opmærksom på de gode erfaringer, man har med at lade § 42-klienterne arbejde i grupper, hvorved selvtilliden styrkes og de får forståelsen af, at de ikke er alene om problemerne.

Det er i øvrigt forslagsstillernes opfattelse, at der bruges mange penge unødvendigt og mange behandlingsplaner mislykkes, fordi kommunerne ikke i tilstrækkelig grad opprioriterer rådgivning og vejledning. Forslagsstillerne finder derfor principielt, at der burde ydes 50 pct. statsrefusion på dette område. Men da et forslag herom ikke kunne vinde flertal i folketinget under 2. behandling af L 205, forslag til lov om ændring af social bistand, se Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne spalte 10721, har forslagsstillerne afstået fra på ny at stille forslag herom, men vil blot understrege, at netop denne gruppe - de enlige forsørgere - ikke må tilsidesættes på grund af arbejdspresset i de sociale forvaltninger.

Forslagsstillerne ønsker derfor en mulighed for, at de sociale forvaltninger kan motiveres til at opprioritere rådgivning og vejledning specielt for denne gruppe ved at man afsætter særlige forsøgs-midler, som udelukkende skal bruges til en indsats over for enlige forsørgere i form af rådgivning og vejledning samt forskellige aktiviteter som f.eks. miljøarbejde m.v.

Ad 3 og 4

I radioens kvart-i-fem-udsendelser i maj måned 1985 har der været en række interviews med enlige mødre, som efter eget udsagn har været udsat for en endog meget grov behandling af det offentlige i forbindelse med angiveri for socialt bedrageri. Børnetilskud er blevet stoppet på tidspunktet for mistankens opståen, daginstitutioner er kontaktet angående oplysninger, som moderen selv kunne have gjort rede for, moderen er blevet afhentet på sin arbejdsplads, moderen er blevet beskyldt, anklaget og dømt for socialt bedrageri på, som det må forekomme den lyttende, et meget spinkelt grundlag. Sagsbehandlere har på grundlag af anonyme henvendelser ganske ukritisk beskrevet og vurderet et »socialt bedrageri«, som tilsyneladende ikke var afstemt med virkeligheden i hvert fald efter de interviewedes egen opfattelse.

Mødrene klager over, at de ikke må modtage hjælp fra barnefaderen til simple samværs-situationer og praktiske problemers løsning i hjemmet. De ønsker at kunne modtage hjælp i krisesituationer (børns og egen sygdom), når praktiske problemer skal løses (istandsættelse af egen bolig, hjælp til selvangivelse osv.), de ønsker at kunne hjælpe hinanden med at udlåne bolig og sommerhus til hinanden i ferier uden straks at blive anklaget for socialt bedrageri.